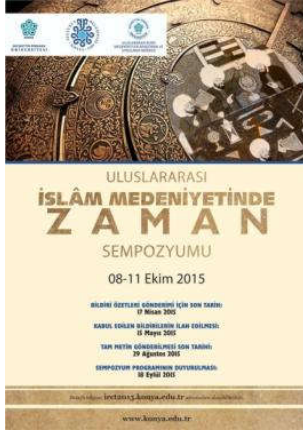

ULUSLARARASI İSLAM MEDENİYETİNDE ZAMAN SEMPOZYUMU
(*International Symposium on Time in Islamic Civilization*)
(08-11 Ekim 2015 / Konya)

Arş.Gör. Fatma Şeyma BOYDAK
Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

08-11 Ekim 2015 tarihleri arasında Selçuklu Belediyesi, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, NEÜ Uluslararası Rumi Medeniyetler Uygulama ve Araştırma Merkezi işbirliği ile Uluslararası İslam Medeniyetinde Zaman Sempozyumu Konya Anemon Otel'de gerçekleştirildi.

Sempozyum onur kurulu Konya Valisi Muammer EROL, Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Muzaffer ŞEKER ve Selçuklu Belediye Başkanı Uğur İbrahim ALTAY idi.

Sempozyum düzenleme kurulu ise;

- Prof. Dr. Bilal KUŞPINAR (NEÜ Uluslararası Rumi Medeniyetler Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü)
- Prof. Dr. Ahmet ÇAYCI (NEÜ Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi)
- Prof. Dr. Ahmet Turan YÜKSEL (NEÜ İlahiyat Fakültesi)
- Prof. Dr. Hüseyin KARA (NEÜ Fen Fakültesi)
- Prof. Dr. Mehmet Ali KAPAR (NEÜ İlahiyat Fakültesi)
- Prof. Dr. Fikret KARAPINAR (NEÜ İlahiyat Fakültesi)
- Yrd. Doç. Dr. Ali Fuat BAYSAL (NEÜ Güzel Sanatlar Fakültesi)
- Yrd. Doç. Dr. Berrin OKKA (NEÜ Meram Tıp Fakültesi)
- Yrd. Doç. Dr. Kemal Anz ARGON (NEÜ İlahiyat Fakültesi)

- Yrd. Doç. Dr. Tarık M. OUADIR (NEÜ Uluslararası Rumi Medeniyetler Uygulama ve Araştırma Merkezi)

Sempozyum tanıtım basın toplantısından.

Sempozyum, iki ayrı salonda -açılış konferansı hariç- toplam 24 oturumda gerçekleştirildi. Türkiye ile beraber 14 ülkeden katılım sağlandı. 70 yerli, 21 yabancı bilim adamı bildirilerini sundular.

Sempozyum açılış oturumundan.

08 Ekim 2015 Perşembe günü 09.30'da protokol konuşmaları ile açılış yapılan sempozyum, minyatür ödül töreni ve sergi açılışı ile devam etti.

N.E.Ü. Rektörü Prof. Dr. Muzaffer ŞEKER açılış konuşmasını yaparken.

Sempozyum kapsamında, Yrd. Doç. Dr Ali Fuat BAYSAL organizatörlüğünde düzenlenen *ZAMANA DAİR* isimli minyatür yarışmasında, İslâm medeniyetinin en önemli kavramlarından biri olan Zaman kavramına dikkat çekilmesi ve bu itibarla minyatür sanatının da yaşatılması, geliştirilmesi, teşviki ve ortak bir zevkin oluşturulması amaçlandı. Yarışmaya çeşitli şehirlerden, kişisel ve kurum atölyelerinden çok sayıda katılım gerçekleşti.

“ZAMANA DAİR” Minyatür Yarışması Seçici Kurul Üyeleri:

Ersan PERÇEM, Mâmure ÖZ, M.Semih İRTEŞ, Günseli KATO, Ali Fuat BAYSAL.

Zaman kavramı ile ilgili yapılmış ilk yarışma olan *Zamana Dair* minyatür yarışmasında, M.Semih İRTEŞ, Mamûre ÖZ, Günseli KATO, Ersan PERÇEM ve Ali Fuat BAYSAL seçici kurul üyesi olarak yer aldılar.

“ZAMANA DAİR” Minyatür Yarışması Sergisi açılışı.

Yarışma sonucunda; Yasin URHAN, “Zamanın İzinde” adlı çalışmasıyla birincilik; Rıdvan AK, “Akış” adlı çalışmasıyla ikincilik; Hatice Eraslan Manav ise “Sille’de Durmuş Bir Zaman” adlı çalışmasıyla üçüncülük ödülüne layık görüldü. Üç mansiyon ödülünün de verildiği sergide, zamana dair konulu toplam 27 eser sergilendi ve yarışma sergi kataloğu sempozyum katılımcılarına takdim edildi.

“ZAMANA DAİR” Minyatür Yarışması ödülleri takdim edildi.

11.00’da Prof. Dr. Alparslan AÇIKGENÇ ve Prof. Dr. Mahmut Erol KILIÇ tarafından sufizm ve zaman konulu açılış konferansları verildi.

Öğle yemeği ardından 14.00’da bildiri oturumlarına geçildi. İki ayrı salondan sunulan bildirilere katılım oldukça yoğundu.

I. Oturum A Salonunda: Prof. Dr. Wan Mohd Nor Wan Daud, “The Timelessness of Prophet Muhammed as the Ethical – Moral Reference of Islamic Civilization” başlıklı, Prof. Dr. David J. Goa, “The Time of The Kingdom: An Eastern Christian Understanding” başlıklı, Dr. Fadi Zadari, “Time As Key Element in Establishing Islamic Civilization: The Bennabism Approach” başlıklı bildirimlerini sundular.

I. Oturum B Salonunda: Prof. Dr. Caner Taslaman, “Din Felsefesi Açısından İzafeyet Teorisi” başlıklı, Prof. Dr. Arslan Topakkaya, “Zaman ve Takvim İlişkisi” başlıklı, Prof. Dr. Hülya Küçük, “Dâvud el-Kayserî’nin Nihâyetü’l-Beyân fi Dirâyetî’z-Zamân Adlı Risâlesi” başlıklı bildirimlerini sundular.

15.00’da tamamlanan birinci oturumun ardından 15.15’de ikinci oturuma geçildi.

II. Oturum A Salonunda: Prof. Dr. Shawqi al Dallal, “Nature of Time in Modern Scientific Theories an Islamic Perspective” başlıklı, Prof. Dr. Gerhard Bowering, “Aspects of The Sufi Understanding of Time” başlıklı ve Doç. Dr. Abdin Chande, “The Concept of Relative and Objective Time in The Quran” başlıklı bildirimlerini sundular.

II. Oturum B Salonunda: Doç. Dr. Kemal Kahramanoğlu, “Klasik Şiirimizde Adem Anlayışı Üzerine” başlıklı, Yrd. Doç. Dr. Şerife Uzun, “Klasik Şiirin Sabahı Olmayan Gecesi- Şeb-i Yelda” başlıklı ve Arş. Gör. Necla Dağ, “İbn Sina ve İbn Tufeyl’in Hay Bin Yakzan Adlı Eserlerinde Zaman” başlıklı bildirimlerini sundular.

16.15’de tamamlanan ikinci oturumun ardından 16.45’de üçüncü oturuma geçildi.

III. Oturum A Salonunda: Prof. Dr. Shrizad Peik Herfeh, “A Description and

Analysis of The Concept of Time in Mullasadra's Transendent Wisdom (al Hikma AI – Muta ' Aliya) Based on His Doctrine of Motion in Substance" başlıklı, Prof. Dr. Shrizad Peik Herfeh, "A Description and Analysis of The Concept of Time in Mullasadra's Transendent Wisdom (al Hikma AI – Muta ' Aliya) Based on His Doctrine of Motion in Substance" ve Arş. Gör. Hanife Bilgili, "İbn Sina On time: The Compatibility of His System With MC taggart's B - Theory of Time" başlıklı tebliğlerini sundular.

III. Oturum B Salonunda: Doç. Dr. Osman Kabakçılı, "Kur'an Açısından Zaman Kavramının Anlam Derinlikleri" başlıklı, Dr. Mehmet Fatih Arslan, "Alemin Hudusu Tartışmalarında Vehmi Zaman Kavramı" başlıklı ve Arş. Gör. Mirenc Akşit, "İbn Rüşd Düşüncesinde Zaman" başlıklı bildirimlerini sundular.

17.45'de tamamlanan üçüncü oturumun ardından 18.00'de dördüncü oturuma geçildi.

IV. Oturum A Salonunda: Prof. Dr. Abdelaziz Berghout, "Valorising Time as a Civilisational Asset: With Reference to Malik Bennabi's View of The Equation of Civilisation" başlıklı, Researcher Carimo Mohamed, Time, "History, and Historical time in Muhammad Iqbal" başlıklı ve Research Assist. Jose Bellver, "Time in early Andalusian Sufism: Ibn Barrajan and The name of God al- Dahr" başlıklı bildirimlerini sundular.

IV. Oturum B Salonunda: Prof. Dr. Adnan Demircan, "Tarihu'r Rüsul ve'l Mü-luk Adlı Eseri Bağlamında Taberi'nin Zaman Algısı" başlıklı, Prof. Dr. Ahmet Çaycı, "Zaman ve Sanat Bağlamında Çarkıfelek Motifi" başlıklı ve Prof. Dr. Ali Boran, Uzman Şengül Bayar, "Kilise'den Mescide, Mescit'ten Saat Kulesine Eflatun" başlıklı bildirimlerini sundular.

Sempzoyumun ikinci günü olan 09 Ekim 2015 Cuma günü 09.00'da oturumlar başladı.

I. Oturum A Salonunda: Prof. Dr. İbrahim Coşkun, "Zaman Mefhumu İle İlgili Müslüman filozoflarla Kelamcıların Görüş Ayrılıkları- İbn Rüşd, Gazali Örneği" başlıklı, Dr. Enis Doko, "Özel Görelilik, Blok Evren ve Özgür İrade" başlıklı, Yrd. Doç. Dr. Şevki Işıklı, "Kuantum Dünyasında Zaman Var mı?" başlıklı ve Yrd. Doç. Dr. Engin Erdem, "İlahi Zamansallık" başlıklı bildirimlerini sundular.

I. Oturum B Salonunda: Prof. Dr. Nil Sarı, Dr. Fatma Şen, "Osmanlı Tıbbından Örneklerle İslam'da Tıp ve Zaman İlişkisi" başlıklı, Doç. Dr. Sinan Canan, "Beyin ve Zaman" başlıklı, Yrd. Doç. Dr. Berrin Okka, "Tıp Tarihinde Mumyalama İşlemi, Konya'lı Hekim Hacı Paşa ve Tahnit" başlıklı ve Prof. Dr. İlhan Kılıç, Doç. Dr. Hakan Ertin, "Hasta – Hekim İlişkisinde Zaman Algısı" başlıklı bildirimlerini sundular.

10.20'de tamamlanan birinci oturumun ardından 10.50'de ikinci oturuma geçildi.

II. Oturum A Salonunda: Yrd. Doç. Dr. Ali Dadan, "Müslümanların En Hayırlı Zaman Algısı ve Bunun Kaynakları" başlıklı, Yrd. Doç. Dr. Zikri Yavuz, "Ezeli Tanrı ve Zaman İlişkisi" başlıklı ve Yrd. Doç. Dr. Murat Arıcı, Ebubekir Alan, Ahmet

Silifke, “Allah ve Zaman: Tanrısal Bilincin Zamansızlığı Üzerine” başlıklı bildirimlerini sundular.

II. Oturum B Salonunda: Dr. Mahmoud Said Hemida Attia, “Ebû Hâmid el-Gazâlî’de Zaman Problemi” başlıklı, Dr. Zahra Khiyavi, “Hafız Şirazi’nin Gazellerinde Zaman” başlıklı, Doç. Dr. Bayan Kerimbekova, “Zaman/Vakit Kavramlarının Geleneksel Kazak Kültürü ve Edebiyatındaki Görünüşü” başlıklı ve Dr. Kubanîç Aydarbekov, “Hadis Işığında Kırgız Zaman Şairlerinde Zaman Anlayışı” başlıklı bildirimlerini sundular.

12.10’da tamamlanan ikinci oturumun ardından öğle yemeğine, 14.30’da da günün üçüncü oturumuna geçildi.

III. Oturum A Salonunda: Prof. Dr. Ahmet Saim Arıtan, “Zaman, Saat ve San’at” başlıklı, Yrd. Doç. Dr. Kadir Kan, “İslam Şehirlerinde Zaman – Mekân İlişkisi” başlıklı ve Öğr. Gör. Sami Naddah, “Hüsni Hat Sanatından Zamana Bir Bakış” başlıklı bildirimlerini sundular.

9 Ekim 2015 Cuma A Salonu III. Oturumu

III. Oturum B Salonunda: Prof. Dr. Recep Şentürk, “Vukûf-u Zamânî: İrfanî Gelenekte Zamanı Solumak, Nakşibendilik’te Vukûf-u Zaman İlkesi” başlıklı, Prof. Dr. Ali Yıldırım, “Bir Tasavvuf Düsturu Olan “An-ı Daim” ve Klasik Türk Şiirine Yansımaları” başlıklı ve Yrd. Doç. Dr. Selim Karakaş, “İslamiyet’ten Önce Türklerde Kutlu Zaman Algısı” başlıklı bildirimlerini sundular.

15.30’da tamamlanan üçüncü oturumun ardından 15.45’de dördüncü oturuma geçildi.

IV. Oturum A Salonu: Prof. Dr. Selçuk Mülayim, “1915-2015 Zaman Kronolojisi” başlıklı, Yrd. Doç. Dr. Bahtiyar Eroğlu, Uzman Erdal Zeki Tomar, “Anadolu Muvakkithaneleri Üzerine Tipolojik Bir Değerlendirme” başlıklı ve Yrd. Doç. Dr. Mustafa Çetinaslan, Öğr. Gör. Ahmet Yavuzylmaz, “Türk Süsleme Sanatlarında Saat Motifleri” başlıklı bildirimlerini sundular.

9 Ekim 2015 Cuma A Salonu IV. Oturumu

IV. Oturum B Salonu: Doç. Dr. Ayşe Zişan Fırat, “Zamanı Yakalamak? Osmanlı Son Döneminde Zaman Ölçülerin Dönüşümüne Dair Tartışmalar” başlıklı, Dr. Şule Yüksel Uysal, “Fıkıhta Sübutun Ölçüsü ve Değişimin Sebebi olarak Zaman” başlıklı ve Doç. Dr. Erdoğan Baş, “Kur’an’ın Zamanın Yarıısı Olan Geceye Yüklendiği Anlam” başlıklı bildirimlerini sundular.

16.45’de tamamlanan dördüncü oturumun ardından 17.15’de beşinci oturuma geçildi.

V. Oturum A Salonu: Doç. Dr. Ahmet Cahid Haksever, “Nakşibendilikte Vukuf-i Zamani Prensibi ve Şimdiki An Farkındalığı” başlıklı, Yrd. Doç. Dr. Svitlana Nesterova, “Sûfi Vaktin Oğlu: Tasavvufta Zaman Olgusunun Bireysel Algıları” başlıklı ve Dr. Betül Güçlü (yerine Arş. Gör. Feyza Demir), “Allah’ın Ed-Dehr İsmi Bağlamında Tasavvuf Düşüncesinde Zaman Algısı: Sadreddin Konevi ve Molla Fenari Örneği” başlıklı bildirimlerini sundular.

V. Oturum B Salonu: Prof. Dr. Abdulkadir Buluş, Arş. Gör. Fatih Kaleci, “Zamansız İktisat: Belirsizlikler, Nedensellikler ve Krizler” başlıklı, Yrd. Doç. Dr. Yaşar Daşkiran, Yrd. Doç. Dr. Ömer Acar, “Arap Dilinde Zaman” başlıklı ve Arş. Gör. Saim Gündoğan, “Muhammed İkbal’de Zaman Kavramı” başlıklı bildirimlerini sundular.

18.15’de tamamlanan beşinci oturumun ardından 18.30’da altıncı oturuma geçildi.

VI. Oturum A Salonu: Prof. Dr. Mehmet İpçioğlu, “Ruznamçelerden Salmelere Osmanlı’da Zaman” başlıklı, Arş. Gör. Tuba Yılmaz, “Şehbenderzade Filibeli Ahmed Hilmi’nin A’makı Hayal Romanında Sembolik Bir Unsur Olarak Zaman Kavramı” başlıklı ve Öğr. Gör. Murat Tala, “Şiirsel Derkenarlarda Zamane-

den Şikâyet” başlıklı bildirimlerini sundular.

VI. Oturum B Salonu: Doç. Dr. Sevgi Tütün, “Hac 47, Secde 5 ve Mearic 4 Ayetlerin Tefsirlerindeki Yorumu” başlıklı, Yrd. Doç. Dr. Yakup Akyüz, Yrd. Doç. Dr. Nasuriddin Mazhari, “Şadi Şirazi Düşüncesinde İnsan ve Zaman” başlıklı ve Arş. Gör. Taha Çelik, “Dehre Sövmeyiniz Rivayeti Çerçevesinde Zaman Algısı” başlıklı bildirimlerini sundular.

Sempzyumun üçüncü günü olan 10 Ekim 2015 Cuma günü 09.00’da oturumlar başladı.

I. Oturum A Salonu: Doç. Dr. Stephen Paul Blake, “Time as Apocalypse: Millenarian Movements in Safavid, Mughal, and Ottoman Empires” başlıklı, Prof. Dr. Bachir Khelifi, “Zaman Meselesi Çerçevesinde Gelecek Sorusunun İdraki” başlıklı, Dr. Sami Al - Dağıstani, “Is time Money? Perception and Theories of Time in İslamic Economic Thought” başlıklı ve Prof. Dr. Edward Moad, “İbn Sina’s Analysis of Time” başlıklı bildirimlerini sundular.

I. Oturum B Salonu: Prof. Dr. Muhittin Eliaçık, “Ahlat-ı Erbaa Teorisinde Zaman Kategorileri” başlıklı, Prof. Dr. Celaleddin Çelik, “Müslüman Toplumlarında Bir Medeniyet Kodu Olarak Zaman Tasavvurunun Yeni Zaman Anlayışları ve Kültürü İle Etkileşimi” başlıklı, Yrd. Doç. Dr. Mebrûre Doğan, “Zaman Olgusunun Psikolojik İyi Oluş ve İbnü’l Vakt Bağlamında İncelenmesi” başlıklı ve Yrd. Doç. Dr. Nurullah Yazar, “Siyasetnamelerde Zamanın Planlanması ve Değerlendirilmesi Üzerine Sultan v1e İdarecilere Öğütler” başlıklı bildirimlerini sundular.

10.20’de tamamlanan birinci oturum ardından 10.50’de ikinci oturuma geçildi.

II. Oturum A Salonu: Doç. Dr. Nejdet Durak, Arş. Gör. Dr. Bilgehan Bengü Tortuk, “İbn Haldun’un Felsefesinde Zaman ve Tarih Tasavvuru” başlıklı, Prof. Dr. Ergun Lafli, “İslamiyet Öncesinde Zaman Kavramı: Antik Yunan ve Roma’da Zaman” başlıklı, Prof. Dr. Mustafa Demirci, “Batı Medeniyetinin Zaman Algısının İslam Medeniyetinde Uygulanabilirliği Problemi: Gündelik Zamansız Devirler” başlıklı ve Prof. Dr. Saffet Sancaklı, “Hadisler Kapsamında “Mübarek Zaman” Kavramının Analizi” başlıklı bildirimlerini sundular.

II. Oturum B Salonu: Hayrettin Yalınız, “Sille Zaman Müzesi” başlıklı, Doç. Dr. Yalçın Çetinkaya, “Zaman, Medeniyet ve Mûsikî” başlıklı, Doç. Dr. Mehmet Gönül, “Zamanda Mûsikî, Mûsikî’de Zaman” başlıklı ve Yrd. Doç. Dr. Hilal Kazan, “Kadın Sanatçılarda Zaman Algısına Bir Bakış Denemesi” başlıklı bildirimlerini sundular.

10 Ekim 2015 Cumartesi B Salonu II. Oturumu

12.10'da tamamlanan son bildiri oturumu ardından 12.35'te genel değerlendirme oturumuna geçildi.

Uluslararası İslam Medeniyetinde Zaman Sempozyumu yapılan genel değerlendirme oturumuyla sona erdi. N.E.Ü. Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı ve Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Bilal KUŞPINAR kapanış konuşmasında; böylesi değerli bir sempozyumu Konya'da yapmış olmaktan çok memnun olduklarını dile getirdi. KUŞPINAR: "Özellikle Rektör Prof. Dr. Muzaffer ŞEKER'e, Selçuklu Belediye Başkanı Uğur İbrahim ALTAY'a, katılan akademisyenlerimize, öğrencilerimize, katılımcılarımıza ve diğer misafirlerimize desteklerinden, gösterdikleri ilgi ve alakadan dolayı kalbi şükranlarımı sunuyorum. İnşallah sempozyumumuz başarıya ulaşmıştır." dedi.

Uzun yıllardır eğitimle ilgili çalışmalarını sürdüren Yıldız Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Alparslan AÇIKGENÇ ise bu organizasyon için Necmettin Erbakan Üniversitesine tebriklerini ifade etti. AÇIKGENÇ, gelecekte; *Felsefi Açıdan Zamanın Mahiyeti*, *Sosyolojik Açıdan Zamanın Uygulanması* ve *Toplumlar da Zaman Kültürü*, *Sanatsal Zaman* gibi konuların da konuşulmasının faydalı olacağını belirtti.

Sempozyum Genel Değerlendirme Oturumu.

Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Muzaffer ŞEKER ise alanında ilk olan ve uzun zamandır üzerinde düşünülen bu sempozyumun önemine vurgu yaptı. Bu konunun multidisipliner başlıklarda ilk kez konuşulduğunu söyleyen ŞEKER: “*Zamanın çok farklı boyutlarına, etkileşimlerine göz attık. Yönlendirilen ve yönetilmeye başlayan zamanımızı kurtarmak ve kendi zamanımızı kurmak ve değerlendirmek zorundayız. Zamanla ilgili sorumluluğumuz var.*” dedi.

Sempozyuma katılan bilim adamları, değerlendirme oturumu ardından Silile’yi, tarihi yapıları ve müzeleri gezdiler. 11 Ekim 2015 Pazar günü ise Konya gezisi ile sempozyum tamamlanmış oldu.